

in grave supplicantiura prejuditium; Et primo
coram M. V. deductus quod talis concessio non
potest de jure concedi, nisi prius vocatis, et au-
ditis supplicantibus de quorum maximo agi-
tur interesse.

Secundo, quod talis concessio nulli unquam
hactenus fuit concessa in prejuditium Utentium
Agris Dⁿⁱ Flumⁿⁱ neque ullo jure Statuto, aut
ordine perminum est, quinimmo ordines lo-
quentes quod possunt, et debeant augeri Agris
Flumⁿⁱ. Blona disponant id fieri debent per Com-
munitatem ipsius Fluminis ad beneficium pu-
blicum Utentium Agris Dⁿⁱ Flumⁿⁱ, et eorum
expensis, et casus etiam Commissionis omnes et
ad purissimum effectum facere cura, seu pur-
gare fontes, et supra, et sic patet id non debere
dicto privato concedi.

Tertio dicitur quod et forma Statutorum dic-
te Agris Dⁿⁱ Flumⁿⁱ non possunt a laud dicti
Fluminis divertiri, sed aqua Utentes debent ha-
bere solatorio perque aqua ipse revertantur
in dictum Flumen, et sic non debere licere ad-
vertant illas aquas vult abducere.

Quarto dicitur quod et ipsismet Locis ubi
Locatus excavare fecit nonnullis Agris ille-
batur decurrere in dictum Flumen, et sic non
possunt Locales in dictis Locis se intromittere
juri Flumⁿⁱ spectantibus, cum id sit oneris, et
curae Communitatis.

Quinto dicitur quod tales Agris fontium

et scatebrarum, vel sortumentum sepe decre-
verunt, et averunt, ut notissimum est, et ideo nulla va-
tione dici potest, quod Lonatus duodecim onzias aque
viam continuam introducent, nec id manutene-
re ullo pacto poterit, cum sepe in ipso flumine tem-
pore siccitatis, vel siccitatis, non adsint onzias duode-
cim aquarum in totum, et per sepe visum sit
flumine a loco Parabiaghi infra in totum aridum.
Licet tot flumina alia, et fontes recipiat, et hoc ade-
clarum est quod olim Excellent^{iss} Don Ferdinan-
do Gonzaga cupiens aquas in ipso flumine in-
trodueve, et illas exinde extrahere ad beneficium
eius Bononiam de la Gonzaga, fecit loca, et aquas
visitare per seipsum, et videns rem absque preju-
ditio juris tertii fieri non posse, retraxit pedem,
quem nunc iste Lonatus retrahere non vult, quod
ve si Lonatus tali privilegio acti permitteretur actu
esset de Molendinis, et Pratis utentium, et quo-
manibus tangitur quantum prejudicium publico
et privato id foret, Nec viderat etiam si Lonatus
offerat detrachere semper ex eius onziis octo ad va-
tam decrescentis, quia hoc esset parare certam
continuam contentionem, et litem, quas solet
Majestas Vestra isto conatu diminere, accedit
quod hoc pacto Lonatus inducatur in posses-
sionem ipsarum onziarum octo, unde sic sup-
plicantes exinde in causa de presentie vellent
etiam proximam diminutionem aquarum
fieri in prejudicium Lonati ad ratam, ecce
quod de eis fiunt actores, et sub continuis

et penam, et laboribus vitaretur communis acquisia
quarum tamen quiete, et pacifica possessione
etiam mediantibus eorum legitimis iuribus ma-
nutenendi sunt, aliquamultis causis pro-
judicialiter advenit quos supplicantes creden-
ter presumunt. Satis superque sufficere facent
ne ulterius Majestatem Vestram tedeant, sed
illas, si expedient, loco, et tempore congruis
deducerent. Verum ipse Illustris Dominus
Montius, stantibus dⁿⁱ Privilegiis Lonati, remanet
perplexus, ideo coguntur supplicantes, ad Ma-
jestatem Vestram confugere.

Supplicando ut dignetur mandare prefato Illu-
stri Domino Montio Mentis M^o V. non facere
per se memorata Privilegia ipsi Lonato concessa
infere prejudicium tertio, nec ordinibus, et
iuribus dⁿⁱ Flam^o derogare, et ideo bene ad-
vertat ne inde sequatur aliquod prejudicium
supplicantibus, quorum auditis rationibus pro-
videat ne et Lonati Privilegiorum concessione
in eorum, et Flam^o iuribus indebite dampnum
satisfacere quod cum honestum sit, operetur in
Severine Rex.

Vidit fid. M^o V. Servus Jo. Dominicus Lonatus ex
supplicationem ei intimatam ad cuius
instantiam precise necitur nisi instans id
sit D. Carolus Mirabilia qui quoad potuit
interposuit in bullas, et quaecumque potuit
impedimenta et supplicantem qui suo in-
dustria, laboribusque, et maximo dispendio

in hisce aquis augendis usus est, eis aquis privo-
tum existando alios utentes, et inter alios M. Do-
minos, Mallianum et Simonetam figmento
eius insinuando, et quos pro certo scit sonatur tan-
quam viros integerrimos nosse, sub eorum dipeo
supplicantiem circumduci in Jure suo assequendo
sed hec s; mirabilia cum nonnullis subnectunt
ut adhuc aquae a sup^r introductae ad eorum non
supplicantis beneficium decurrant, sed sperat
V. non esse id in partem, non ignorat Senatus
Excellent^{iss}, quod antequam M. Montis locum te-
neris, M. V. Diploma de qua agitur conceverit su-
pplicanti, ubi dicitur ab eodem Amplissimo
Pudice, et ab Illustrissimo Magistratu Extraor-
dinario habere qui responderint id cedere
utilitati publicae, et etiam nobis est, cum qua
plura alia praedia irrigabuntur quae non debe-
at et alia ibi veritate dignoerit, cum etiam adhi-
bit diligentiam, et M. Montis huic Fluminis
Praefectus exequutus, id hujus rei daretur, qui per
optime studuit et omnia recte tramite trans-
vent, ubi tenet propriis oculata fide ad pre-
santiam etiam Commisarii, Cancellarii, et Ca-
parium d^r. Husu^{ss}, ac Ingenierorum ab eo
omnium, iustave et demum opere perfe-
to tempore necessitationis facte istarum aqua-
rum introduci, omnem diligentiam adhibuit
etiam presente filio, et vidit omnia recte pro-
cedere, hec q; omnia quocumque supra
biennium, et tam notandi facta fuerunt

ne quis utentium ea disimulare possit, ta-
men M. ipse Montius obicit, licet Supplicans
Conatus ad id non teneatur, Syndicos dictorum
utentium, et non nullos ex utentibus citari, et
sic non peperit Sup. omni impense, et labori,
ut ipse M. Montius dignoscet, Conatum op-
timum jure foveri, unus autem tantum ex his
scilicet Dominus Mirabilia comparuit, et mul-
to figmento opposuit et postremo quod omnes
ipri utentes citandi evant, et in hoc etiam M.
Montius complacuit Mirabilis, et ita cum
infiniti essent ad formam litterarum Ex-
cellentissimi senatus, citati fuissent per publica
Proclama, et quod statutus terminus ad op-
ponendum si quod habebant et mox alius
terminus ad justificandum eorum oppositioes,
in quibus nil penitus et adverso factum fuit,
de hinc etiam his citati fuissent per hempto-
rie et ecce quod ordinatio jam notata, et
pro bono ab ejus Cancellario habita et one-
spiciet M. Montii ipse Mirabilia non conten-
tu adhuc quod per strages deduxerit Supplicans
tempus est tempus Precedari curavit, tan-
quam simulans nunc tantum scivisse quod
per spatium annorum duorum et eo conten-
dente facti sunt in hoc negotio, non ad aliud
finem tendunt hæc, serenissime Rex quod
et fructum alieni laboris, et alienarum
expensarum, et dissiduum ipse una
et terti percepit, pro inde in ipso biennio

fecerunt gaudendo scilicet Aquis simpliciter
ab eo introductis contra omne jus, omnem
que equitatem, nam si aliquid illi Utentes
pretendebant, cum in dictis terminis eis sta-
tutis, id non deduxerant, et in tanto spacio-
temporis, quo introductio hec facta fuit sum-
mis dispendiis dicti Lonati, sed pro firmo tene-
sup: qd M. V. non sit passura ulterius simpli-
cantem circumduci. Verum, ut etiam quæ dedu-
cuntur in dictis precibus, licet minus tarde di-
gnoscantur ad hanc rem non pertinere; dicit
Lonatus primum assumptam et adverso quo
tenevetur Utentes vocare, id ullo jure com-
probari licet, ut dictum est, et vocati, et eis sta-
tuti termini sint, quia scit est qd Diploma
emanatum fuerit a Principe, cujus flumen
est, et non Utentium, nec eorum interesse in as-
pirarum aquarum facit, quin Princeps de
Aquis maxime noviter introductis, et in quibus
nullam interesse jusve pretendere possunt
Utentes, quicquid voluerit facere non poterit,
et tamen id cum beneficio fluminis ema-
natum est, quod licet Lonatus relinquat tertium
aquarum in ipso flumine, et recedat ab au-
larum quod in fine dictarum precum exclamatur
Adversantes, quandoq. visum fuisse flumen
infra locum Parabiagli aridum, sed coeepit
exprimere voluerunt, quia et immodulatis
Bucis accidit, non quod aquæ deficiant. Quod
autem dicitur de pretensio facto Almi Conaghi

quod ab Impreſſa detritent, vident id si-
ne prejudicio juris facti fieri non posse, hoc
periculum si factum fuit, quod tamen non
apparet, quod divinavit. Illudum Conſaga
dicta de causa detritent, sed quicquid sit, si
unus detritit cogitur ne de hoc aliquid eja-
vere jurium, secundum vero assumptum
quod nulli hactenus concessa sit hęc facult-
tas, neque ullo jure, aut statuto ordinem
preminium sit, quid etiam hoc ad rem fa-
cit, et quicquid sit, sic placuit. Illudum Locumbe-
nenti, et Excell^{mo} Senatui, et si ex Statuto, aut
aliter hęc facultas daretur non utique ali-
quod Privilegium necenarium fuisset, sed si
Ordines Fluminis disponunt hoc augmen-
tum Aquarum fieri a Commisſario expensis
utentium, cur est quod id factum non fuit,
sed tantum vellent nunc venire ad men-
sam paratam cum maximo dispendio Suppli-
cantis hęc dispositione sui Diplomatis, previo
Voto Excell^{mi} Senatui, et de hinc etiam ab eo-
dem amplissimo Ordine approbati, ad tertium
dicitur quod licet ex forma Statuti num aquas a
Cavo Fluminis diverti non possint, sed reverti de-
beant, tamen hoc nil etiam facit, nam nisi
tertia duos ejus quantitatis, quas introducit
et trahet ipse Conatus, et sic Statutum non dis-
ponit prout nec disponere potest super his,
que non erant in consideratione Statuentium
sed quod amplius querendum est cum id dit-

ponit

ponat diploma, ut quae velit ducere possit, nec
aliter sonatur tam magnam impensam fecis-
set, et sat est quod id Principi placuerit, et quo
supplicans contentus sit dimittere tertiam partem
in d. Flumine, quantum vero assumptum veno
non est infans, nec unquam reperietur quod scilicet
et et ipsismet locis, ubi sonatus excavare fecit
non nulle aquae decurrerent in dictum flumen
si recte videantur visitationes, et relationes, et pro-
ut etiam ipse M. Montius edoctus et praetor
tam quendam locum, a quo omnia tantum a-
quae velatae est in flumen, nunc decurrere, et
alias nulle decurrerent, et ad hoc bene advertit
M. Montius, dum pro hac omnia voluit eum
bene considerationem, quae de ceteris, quod autem
quinto et ultimo dicitur de de reverentia aquae
suum bene cognitum est et adverso huic objec-
facile esse responsum, et ab eismet adversariis
responsum fuit, dum dicunt suam esse de-
tractionem dicto casu eveniente ad damnum
sup. ad ratam defectus aquarum introduc-
rum, et hoc met et diploma concedo supplica-
ti disponitur, nec est quod dicant contentiones
paratum esse tempore inter utentes, et sup. na-
hoc est omni committenti, et etiam ad id deputate
curandi ne utentes aquae abutantur, et sic unde
quaque haec apparent signum ne jactentur
ii adversarii dominos esse aquarum fluminis
in eamque quieto possessione esse, quod de
quod hoc verum fuit et quod curare non vult

Supplicans nunquam tamen iuste dicere po-
terent esse Dominos Aquarum & Supplicantes
introduciturum, sed hec omnia ut bene novit M.
V. deducuntur in medium et Sup^m privatim
adhuc teneant conomoda dictarum Aquarum,
ut ipsi inde ea aliena fructu gaudeant, sed
quicquid est M. Montius ad id delatus ex
Diplomate, omnia bene novit, et propterea ne
ulterius tedio officiat M. V. eam supplicem
Sup^s qui tutus est privilegio Altissimi Principis
Vobis quoque Excell^{mi} Senatus super inde causa
maxime cognita dato ac qui opus bonum, et
publico, et privati fuit, nec potest in mentem
altrius sensati cadere ut remaneat fraudata
tas, et deceptus sub clipeo dⁿⁱ Privilegii, nec in
tantis damnis.

Rogat ut dignetur decernere partes ubi debere
iuris suis, nam si M. Montius ubi quibus
negotio plene studuit vidisset ex adverso de-
ducto de iure, aut ex aliqua equitate pro-
cedere non edique ad expeditionem deveni-
set, quae ex decreto Senatus super dicta adver-
sationem supplicatione dilata fuit, et ita speru-
tur.

Reverentissime Rex

Potest Dominicus Conatus scire quod Do-
minus Carolus Mirabilia illi, ut ait, in
hoc causa compareat, cum immo proceat si
legantur ipsorum inter litterarum, quinim-
mo annes conquerrantur de d. Conato quod

causa sit contra dispositionem Juri, et Statutorum
et in eorum grave prejuditium id terrere, et si quod
portaverit mandato publica majoris partis utentium
fient, et exhibebantur, inter quos ad hunc precipue
Ill^{us}, et Rever^{endus} Cardinalis Cribellus, et Ill^{us} D. Mo-
lianus, et Simonetta Magnifici S. C. Camillus Cra-
sus, et Ascanius Manonus, et Fratres, et Alphonsus
Vicecomes, et Fratres, Dominus Eldoratus Lampu-
gnanus, et alii quam plures Nobiles, familie Cri-
belli Gallavate, que brevitate causa vetulentum
qui non cunctis figmentis Mirabilia, neque eju-
s Consilio, quo non indigeret moventur, sed pro defen-
sione eorum junium poteratque Lenatus bre-
viori uti caritilena, quam adeo longe lateque
decanavit super solemnitate, per eum servata
ut concessionem, de qua agitur, subripiat, cum
et lateve suo principali defuerit solemnitas,
que est illa quod scilicet supplicantes non fuerint
vocati, prout de jure fieri debebat, nec eis fuerint
intimate preces, quibus talem concessionem
Excell^{entissimo} Senatu expetebat, que si fuissent intima-
te ut illis responderi potuissent, talem conce-
sionem nec ab Ill^{ustro} Governatore, nec ab Ex-
cell^{entissimo} Senatu obtinuissent, quia quis facile nullo con-
tradicante, neque oppugante, caput Mondum
Ad illud vero quod dicit id fuisse concessum
Uolo Jijci, et Ill^{ustro} D^{omi}ni Montii, respondetur
quod cum prima facie falsis insinuationi-
bus id publice utilitati fore demonstraverit Lo-
natus, et de morbo Jijci prejuditio tractaretur